

Képző- és iparművészeti munkatárs (Ötvös)**szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény****0. A javaslatot tevő adatai (A megfelelő elem kiválasztandó)**

- a) természetes személy esetén: nem kell kitöltenünk
- név:
 - lakcím:
 - e-mail cím:
 - telefonszám:
- b) nem természetes személy esetén: nem kell kitöltenünk
- név: **oktatásért felelős miniszter**
 - jogi személy működési formája (cégforma):
 - székhely:
 - képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy neve:
 - képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy telefonszáma:
 - képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy e-mail címe:
 - kapcsolattartásra kijelölt természetes személy neve:
 - kapcsolattartásra kijelölt természetes személy telefonszáma:
 - kapcsolattartásra kijelölt természetes személy e-mail címe:

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

1.1. megnevezése: Képző- és iparművészeti munkatárs (Ötvös)

**1.2. besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján:
0213**

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

2.1. megnevezése: Képző- és iparművészeti munkatárs (Ötvös)

2.2. szintjének besorolása

2.2.1. az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 4

2.2.2. a Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 4

2.2.3. a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 4

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

Nem releváns

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

Az ötvös olyan fejlett formakultúrával, rajzi és plasztikai ismeretekkel, valamint fémtechnikai tudással rendelkező szakember, aki igényesen, tervezői szemlélettel valósítja meg az ötvösség különböző területein adódó szakmai és szakasztétikai feladatokat. Tárgykészítő tevékenységét alkotócsoportban, üzemi környezetben vagy saját műhelyében végzi. A kézműves és gyárt-

mánytervezői munkájában egyaránt ismeri és tudatosan alkalmazza a hagyományos és korszerű technológiákat, figyelembe véve azok funkcionális, esztétikai és technikai jellemzőit. Egyéni elképzelései vagy a megrendelés szerinti funkcionális tárgyakat tervez és készít különféle kézi- és gépi eljárással. Munkája során információkat, inspirációs anyagot gyűjt, terveket, vázlatokat, modelleket készít, anyag- és gyártáselőkészítést végez. Elkészíti a gyártásra szánt tárgyak modelljét. Végigviszi vagy összehangolja az ötvös tárgykészítés teljes folyamatát. Terveit, elkészült munkáit prezentálja, archiválja, kapcsolatot tart a megrendelőivel és szakmai partnereivel. Felsőfokú tanulmányait a különböző művészeti vagy műszaki egyetemek tárgytervező szakán folytatja.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- értelmezni vagy önállóan elkészíteni az ötvös feladatok terveit
- a tervek alapján a kívánt szinten, különböző anyagokból kivitelezni, illetve kiviteleztetni a különféle ötvöstárgyakat és azok alkatrészeit
- alkalmazni az elsajátított elméleti és gyakorlati ismereteket
- a kor követelményeinek megfelelően használni a tradicionális, illetve modern technológiákat a kézműves és az ipari fémművesség területein és figyelembe venni ezek szemléleti, valamint szakmai elvárásait
- tudása alapján alkalmazottként vagy vállalkozóként, önállóan ötvös gyakorlati munkát végezni vagy tanulmányait aranyműves, ezüstműves, vésnök szakképzésben, illetve a különböző művészeti főiskolákon, egyetemeken folytatni
- fém és nemesfém alapanyagokból különféle tárgyakat készíteni és a fémjelzési kötelezettség alá eső tárgyakat fémjeleztetni

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása (A megfelelő elem kiválasztandó)

Nem áll szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

- 6.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség, iskolai rendszerű, nappali munkarendben tanulók esetén alapfokú iskolai végzettség
- 6.2. Szakmai előképzettség: -
- 6.3. Egészségügyi alkalmassági követelmény: -
- 6.4. Szakmai gyakorlat időtartama: -
- 6.5. Szakmai adottságok, készségek felmérése: **szükséges**

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám: (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege.)

- 7.1. Minimális óraszám a iskolai rendszeren kívüli képzésben: 900 óra
- 7.2. Maximális óraszám a iskolai rendszeren kívüli képzésben: 1300 óra
- 7.3. Iskolai rendszerű képzésben: a kerettanterv szerinti óraszám

8. A szakmai követelmények leírása

8.1

Programkövetelmény-modul neve: **Művészetelmélet és ábrázolás**

Programkövetelmény-modul sorszáma: **1**

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszama iskolai rendszeren kívüli képzésben:

- Minimális óraszám: **201**
- Maximális óraszám: **335**

Képzési forma: csoportos

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Megismeri a művészettörténet egymást követő korszakainak társadalmi, történelmi, stílusi jellegzetességeit	Átlátja a társadalmi és gazdasági körülmények művészetformáló szerepét. Képes megőrizni és megújítani a kulturális, művészeti, szakmai értékeket.	A szakmai értékek mentén, teljesíti a kitűzött szakmai célokat és elvárásokat.	Önállóan tájékozódik, bővíti a művészettörténeti ismereteit.
Ismeri a művészettörténet szakmai fogalmait, a művészettörténeti korszakokat	A művészettörténeti fogalmak és a kiemelkedő példák ismeretében elemezni tudja a művek jellegzetességeit és a közönségre gyakorolt hatását.	Munkavégzése során biztos véleményt alkot a technikai vagy stílusi kérdésekben.	Munkáját képes önállóan fejleszteni, pontosítani, a felmerülő hiányokat pótolja, az esetleges stílusi problémákat korrigálja
Érti az egyes művészeti korszakok törekvéseit, ismeri szellemi értékeit, technikai vívmányait és jellemző anyaghasználatát	Inspirációként vagy konkrét előképként képes tovább vinni a művészeti örökség alkotói módszereit, formai megoldásait.	A munkája közben szem előtt tartja a megrendelő vagy munkaadó stílusi elvárásait.	Munkája során képes önálló döntéseket hozni az anyagválasztás, a technika és a formai jegyek tekintetében.
Felismeri az egyes korszakok stílusjegyeit, a kiemelkedő alkotók műveit és a művészeti értékeinek mibenlétét	Eligazodik a különböző korok, stílusok, művészeti alkotások világában. Látja a különböző művészeti korszakok stílusi változásait, a változások irányait	A munkavégzés során biztosan választja meg a technikai vagy stílusi elemeket	Képes munkáját önállóan végigvinni, a szakmai, megrendelői visszajelzésekből alkotott felelős magatartással
Eszközhasználati, ábrázolási tapasztalatait sokoldalúan felhasználja a tervezési munkájában	Képes manuális technikákkal megjeleníteni saját elképzeléseit, felvázolni szakmai ötleteit, terveit.	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért, minőségéért, a saját meghozott, vagy elmulasztott döntéseiért	Terveit, elképzeléseit önállóan rögzíti, a felmerülő korrekciókat pontosan végzi el
Megfigyelés vagy minta után szabadkézi rajzot, tervet készít	Képes felismerni a kívánt a szín- és formavilágot, visszaadni az ábrázolt téma sajátosságait, megtalálni a legalkalmasabb alkalmazási lehetőségeit.	Magas szintű technikai kivitelre és hatékony vizuális kommunikációra törekszik	Betartja a rajzi kommunikáció általános szabályait, a lehetőségek szerint egyéni ábrázolási kísérleteket folytat
A képi, plasztikai gondolkodását, kreatív színhasználatát és ábrázolási készségét felhasználja a szakmai kivitelezési feladatai során	Ábrázolási és formálási tapasztalatait felhasználva, képes összetett síkbeli vagy plasztikus feladatok megoldására.	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért, minőségéért	Munkája során felelősséggel dönt az egyes munkafázisok formai-technikai megvalósításáról
Szakmai munkája során épít a fejlett arány- és stílusérzékére, alkalmazza analízis és szintetizáló képességét	Alkotási-tervezési feladatai során hasznosítja az esztétikai érzékét, problémafelismerő- és döntésképeségét	Felelősséget vállal a szakmai színvonal megőrzéséért, saját meghozott, vagy elmulasztott döntéseiért	Önálló döntéseket hoz a kidolgozás arányairól, részletezettségéről

8.2

Programkövetelmény-modul neve: **Tervezés és technológia**

Programkövetelmény-modul sorszama: **2**

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszama:

- Minimális óraszám: **144**
- Maximális óraszám: **360**

Képzési forma: csoportos

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Rendelkezik megfelelő ismeretekkel és tapasztalatokkal az információgyűjtés menetéről és formáiról	Képes a tervezési- és alkotómunkájához a szükséges szakmaisággal, forrásanyagot, információt gyűjteni	Az előkészítő munkája során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat	Önállóan tájékozódik a különböző szakmai anyagokban
Tisztában van a tervezési probléma vagy alkotói feladat meghatározásának módjaival, menetével	Képes a tervezési és alkotómunkájának koncepcióját kialakítani, végigvinni	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött szakmai célokat és elvárásokat az egyedi sajátosságok figyelembevételével	Önállóan értelmezi vagy önállóan meghatározza tervezési, alkotási feladatát
Ismeri a tervek és tervdokumentációk anyagainak elkészítési módjait, összeállításának manuális és digitális formáit	Képes elkészíteni saját elképzeléseinek vázlatait, előzetes terveit. Alkalmazza a hagyományos és számítógépes ábrázolás és szerkesztésmódszereit	Szakmai feladati során a körültekintően jár el a feladatok megoldásában	Saját tanulási és munkatevékenységében folyamatos önkontrollt működtet.
Vázlatokon, magyarázó, közlő rajzon vagy más tervezési felületeken következetesen használja a vizuális jelek, szimbólumok rendszerét	Ismeri a műszaki ábrázolás szabályait, az ahhoz szükséges rajzolósi és szerkesztési módokat. Szakszerűen alkalmazza a hagyományos és számítógépes ábrázolás és szerkesztésmódszereit. Tervet, vázlatot, makettet vagy 3D digitális modellt készít	Tudatosan törekszik a digitális eszközök, programok megismerésére, a közölt dokumentáció pontosságára	Önállóan értelmez vagy készít műszaki rajzokat, betartja a műszaki ábrázolás szabályait. Együttműködő partnereit bevonja az egyeztetés folyamatába
Megfelelő tapasztalatokkal rendelkezik a feladatnak, a sík- vagy a plasztikai felületnek megfelelő anyagok megválasztására és kreatív használatára vonatkozóan	Feldolgozza és felhasználja a különböző stílusú alapformákat, ornamentikákat, figurális díszítőmunkákat	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és a kivitelezés minőségéért, a részteljesítésekért és a saját hatáskörében meghozott vagy elmulasztott döntésekért	Felelősséget vállal a saját, illetve szakirányának munkájáért, minőségéért.
Ismeri és felhasználja a tervezélmélet, szakmára vonatkozó elemeit	Összefüggéseiben látja a szakmai célokat, folyamatokat	Szem előtt tartja a megbírói elvárásokat és szakmai követelményeket. Betartja a határidőket.	Adekvát szakmai kérdéseket tesz fel vagy vitat meg szakmai partnereivel, megrendelővel
Ismeri és szakszerűen használja a szakterület jellemző alapanyagait, segédanyagait és technikai berendezéseit	Átfogó szakterületi ismereteit felhasználja a tervezési- és alkotófolyamatokban. Ismeri a szakma műveléséhez szükséges kéziszerszámokat, segédeszközöket, gépeket, berendezéseket, azok szerepét a kivitelezés során	Szakmai elkötelezettséget tanúsít a képző- és iparművészeti szakma iránt. Jól tűri a rutin jellegű és ismétlődő feladatok kapcsán jelentkező monotóniát.	Önálló javaslatokat fogalmaz meg. Megtárlja az anyag- és gyártástechnológiában a szakmai kapcsolódási pontokat a felmerülő akadályokat elhárítja

8.3

Programkövetelmény-modul neve: **Szakmai kommunikáció**

Programkövetelmény-modul sorszáma: **3**

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszama iskolai rendszeren kívüli képzésben:

- Minimális óraszám: **62**
- Maximális óraszám: **93**

Képzési forma: csoportos

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Tisztában van a prezentációs formák szerepével, sajátosságaival	Képes manuális és digitális eszközökkel portfóliót és prezentációt készíteni saját munkái vagy más szakmai tartalmak bemutatására	Elismeri a szakmai prezentáció kiemelt szerepét, tisztában van a vele kapcsolatos elvárásokkal	Munkáját önállóan végzi, a felmerülő akadályokat elhárítja
Ismeri a digitális és manuális prezentáció eszköztárát	Képes az adott lehetőségek és elvárások ismeretében megválasztani a legalkalmasabb prezentációs formákat	Felelősséget vállal az elkészített szakmai anyag tartalmáért, eredetiségéért és formájáért.	Munkáját önállóan végzi, a felmerülő tartalmi vagy technikai problémákat megoldja
Tisztában van a prezentáció formai követelményeivel, a kép-szóveg arány helyes megválasztásának szerepével, hatásával	Képes átlátni a prezentáció megjelenítésével kapcsolatos szakmai-grafikai elvárásokat, kritikusan szemlélni a létrehozott szakmai anyag tartalmát-formáját	A munkája során szem előtt tartja a kitűzött szakmai célokat és elvárásokat	Munkáját önállóan végzi, esetenként szakmai segítséget kér a prezentáció nyomtatott formájának előkészítéséhez
Ismeri a prezentáció létrehozására alkalmas számítógépes programok használatát	Képes az adott feladatnak és technikai körülményeknek leginkább megfelelő számítógépes programot használni	A számítógépes programhasználat során betartja az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályokat	Munkáját önállóan végzi, a felmerülő technikai akadályok elhárításához informatikus segítséget veszi igénybe
Tisztában van a képi dokumentáció formáival az archiválás alapvető szabályaival	Képes a szakmai munkáinak anyagát rendezett, rendszeresített formában összeállítani	Betartja a képi dokumentáció szakmai szabályait, felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért	Munkáját képes önállóan elvégezni, a felmerülő kérdésekről önállóan dönteni
Rendelkezik a szükséges tapasztalatokkal a szkennelés – reprofotózás terén	Képes a szakmai anyagának képi dokumentációját elkészíteni	A munkavégzése során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat.	Önállóan képes munkáját végezni, a felmerülő technikai problémákat megoldja
Ismeri a szakmai bemutatók tartalmi elemeit, elvárt anyanyelvi és idegennyelvi követelményeit	Szakszerű és nyelvileg helyes bemutató anyagot állít össze magyar és idegen nyelven	Betartja a határidőket. Kitartás jellemzi a feladatok megoldásában. Jól tűri a rutin jellegű, ismétlődő feladatok monotonitását	Prezentációs feladatait idegen nyelvi környezetben önállóan vagy szakmai irányítás mellett, együttműködéssel végzi
Ismeri a prezentáció írásbeli és verbális előadásmódjának szabályait	Képes szakmai önéletrajzát és motivációs levelét elkészíteni, szakmai eseményeken előadást, bemutatót tartani	Betartja az írott és íratlan szakmai, etikai szabályokat, felelősséget vállal az elhangzott szóbeli vagy leírt információkért	Önállóan vagy szakmai partnerekkel együtt pályázatokon indul
Ismeri a szakmai kommunikáció alaphelyzetét	Képes anyanyelvi és idegennyelvi környezetben állásinterjún, szakmai megbeszélésen partnerként részt venni, aktívan közreműködni	Fontosnak érzi a szakmai kapcsolatok kiépítését és fenntartását	Prezentációs feladatait idegen nyelvi környezetben önállóan vagy szakmai irányítás mellett, együttműködéssel végzi

8.4

Programkövetelmény-modul neve: **Ötvösség**
 Programkövetelmény-modul sorszáma: **4**

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszama iskolai rendszeren kívüli képzésben:

- Minimális óraszám: **503**
- Maximális óraszám: **702**

Képzési forma: csoportos

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Ismeri a magyar és európai tárgyi, épített és vizuális környezet legjellemzőbb vonásait, az ezeket alakító történelmi és társadalmi hatásokat	Képes értelmezni a tárgyi, épített és vizuális környezetet, a dizájn szerepét a tárgykultúrában. Képes ötleteket, vázlatokat és prototípusokat készíteni	Tárgytervező és tárgyalkotó tevékenységét a szakmai elvárásoknak megfelelő szinten teljesíti, formai, stílári döntéseit megalapozott szakmatörténeti tudás birtokában hozza meg	Önállóan készül fel az ötvös feladatok végigvitelére, döntéseit a megrendelője vagy szakmai partnerével egyeztetve hozza meg
Ismeri és alkalmazza a szakma elvárásainak megfelelő hagyományos rajzeszközöket, informatikai eszközöket és programokat	Képes a készülő vagy elkészült tárgyról, tárgyalatrészről műszaki rajzot, illetve szakrajzot készíteni. Képes szakmai munkáját dokumentálni, munkanaplót vezetni, elkészült feladatait archiválni. Képes szakmai munkásságát bemutató kiadványt készíteni vagy készíttetni	Tervei elkészítése során figyelembe veszi az ábrázolási módok szabályait, az etikus, fenntartható és gazdaságos anyaghasználatot. Felelősséget vállal saját munkásságának dokumentálásáért, bemutatásáért, tudásának pontos és hiteles rögzítéséért	Önállóan készül fel az ötvös feladatok végigvitelére, döntéseit a megrendelője vagy szakmai partnerével egyeztetve hozza meg
Figyelemmel kíséri az ötvös szakma múltját és jelenét, kiemelkedő hazai és nemzetközi alkotóit, felismeri az aktuális magyar fémjeleket	Képes bővíteni és a tervezési munkájában felhasználni művészeti és szakelméleti ismereteit. Képes ötvöstárgyak korát és alapanyagát megközelítőleg meghatározni a tárgy megjelenése, valamint a tárgyon található fémjelek és mesterjelek alapján	Tisztában van és elismeri a szakmai tájékozottság jelentőségét, fontosságát. Megrendelőitől újrahasznosításra (beolvasztásra) átvett nemfém tárgyak eszmei értékéről előzetesen tájékozik, megrendelőjét tájékoztatja	Önállóan, megrendelőjével esetleg becsüssel együttműködik az ötvöstárgyak korának és eszmei értékének meghatározása során
Ismeri az ötvösség területén alkalmazható CAD (számítógéppel segített tervezés) és CAM (számítógéppel segített gyártás) technológiákat	Képes szakmai tervező és kivitelező munkájában alkalmazni a CAD-CAM technológiákat.	Terveinek elkészítésekor fokozottan ügyel a látvány megfelelő visszaadásra és/ vagy a műszaki tartalmak pontosságára	A tervek létrehozását, digitális megjelenítését önállóan vagy szakmai partnerével egyeztetve végzi
Járatos a megrendelő igényeinek megismerésében, a tárgytervezési és kivitelezési folyamat bemutatásában, a kész tárgy prezentálásában	Képes a megrendelővel való kapcsolattartásra, az értő figyelemre, a megrendelő igényeinek megismerésére. Képes a megismert elvárásoknak megfelelő és a saját elképzeléseivel összhangban lévő tervek elkészítésére, bemutatására	Terveit és a prototípusokat a megrendelői elvárásoknak és technológiai követelményeknek megfelelően alakítja ki	A terveket önállóan, a megrendelő igényeinek megfelelően, esetleg szakmai partnerekkel egyeztetve készíti el
Követi az ötvös szakmai eseményeket, tájékozott az ötvös szakmai terület technikai fejlődését érintő kérdésekben. Ismeri az ötvös műhely kialakításának és működtetésének feltételeit, valamint a vonatkozó munkavédelmi	Képes tájékozódni az ötvösség ösi és újabb törekvéseiről, technikáiról, elmélyíteni szakmai technikai-technológiai ismereteit	Saját munkájára vonatkozóan elismeri a szakmai tájékozottság fontosságát	Önállóan, esetleg szakmai partnereinek tájékoztatása alapján vagy végzi a feladatát

előírásokat			
Tapasztalattal rendelkezik az alapanyagok összetételének meghatározása, mennyiségének, méretének kiszámolása, illetve segédanyagok előkészítésének és felhasználásnak terén. Ismeri a legelterjedtebb színesfém és nemesfém ötvözeteket	Képes az anyag- és technológiai ismereteit kreatívan felhasználni a tervezésben és kivitelezésben	Az alapanyagok és az alkalmazott technológiák kiválasztása során törekszik a jogszabályoknak megfelelő, etikus, fenntartható és gazdaságos kivitelezésre	Önállóan, esetleg szakmai partnereinek tájékoztatása alapján végzi a feladatát.
Tapasztalattal rendelkezik a mérőeszközök és sablonok használatában, ismeri az előrajzolás és jelölés módjait, eszközeit. Gyakorlott az ötvözetszámításban, ismeri a tradicionális és modern színesfém, valamint nemesfém ötvözeteket	Képes metrikus tömegmérőeszközöket, valamint egyéb mérőeszközöket használni az anyag-előkészítés, ötvözetszámítás, és más munkafolyamatok során. Képes a fém és nem fém alapanyagokra a terveknek, a technológiának megfelelően előrajzolni	Az alapanyagok mérése és előrajzolása során az alkalmazott technológiák kiválasztása során törekszik a jogszabályoknak megfelelő, etikus, fenntartható és gazdaságos kivitelezésre	Önállóan vagy a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik.
Átlátja a nemesfém finomsági vizsgálatokat, ismeri ezek eszközeit, valamint az aktuális fémjelzési előírásokat	Képes megállapítani a nemesfém tárgyak ötvözetét, ötvözet készítéshez ötvözetszámításokat végezni, alapanyagot ötvözni	Az ötvözetek készítése során törekszik a jogszabályoknak megfelelő, etikus, fenntartható és gazdaságos kivitelezésre	Önállóan vagy a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik
Járatos a fémek hőkezelésében, a fém alapanyagok képlékeny alakításában (pl. lemez hengerlése és húzal hengerlése, drót húzása, csőképzés), ismeri ezen eljárások szerszámait (pl. henger, húzópad, húzóvasak, kalapácsok, formavasak)	Képes különféle fém alapanyagokat a további megmunkálásnak, felhasználásnak megfelelően hőkezelni, majd képlékeny alakítással vagy formaadó képlékeny alakítással tárgyalatrészeket, tárgyakat készíteni	Munkáját a baleset és egészségvédelmi, környezetvédelmi előírásoknak megfelelően végzi	Önállóan vagy a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik
Járatos a kézi forgácsoló szerszámok (pl. fűrészek, reszelők, vésők, hántolók) használatában és ismeri a gépi forgácsolási eljárásokat, ezek berendezései (pl. ostoros marógép, oszlopos fűrógép, köszörű, eszterga) és alkalmazási területeit	Képes kézi forgácsoló eszközökkel és forgácsoló gépekkel különféle fém és nem fém alapanyagokból tárgyalatrészeket, tárgyakat készíteni	Munkáját a baleset és egészségvédelmi, környezetvédelmi előírásoknak megfelelően végzi	Önállóan vagy a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik
Tudatosan alkalmazza a különféle roncsolásmentesen oldható és oldhatatlan kötéseket, ismeri ezek alkalmazási területeit	Képes lágyforrasztással, keményforrasztással, szegecskötéssel és csavarkötéssel szakszerű kötési módokat kialakítani és alkalmazni	Munkáját a baleset és egészségvédelmi, környezetvédelmi előírásoknak megfelelően végzi.	Önállóan vagy a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik
Tapasztalattal rendelkezik a fémöntési technológiák terén, és ismeri ezek alkalmazási területeit	Képes az egyszerű alapanyagöntésre (pl. öntöttvas kokillába)	Munkáját a baleset és egészségvédelmi, környezetvédelmi előírásoknak megfelelően végzi	Önállóan vagy öntővel együttműködve, a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik
Ismeri a csiszolási és polírozási eljárásokat, valamint a fémek színezésére alkalmaz eljárásokat és eszközöket	Képes elvégezni a különféle felületkikészítő műveleteket (pl. csiszolás és polírozás), valamint a patinázó eljárásokat	Munkáját a baleset és egészségvédelmi, környezetvédelmi előírásoknak megfelelően végzi	Önállóan vagy szakirányú szakemberrel együttműködve, a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik
Felismeri az alapvető lánctípusokat, ismeri ezek	Képes egyszerű láncokat készíteni és ezeket zárral szerelni	Munkáját a baleset és egészségvédelmi, kör-	Önállóan vagy szakirányú szakemberrel

készítésének módját		nyezetvédelmi előírásoknak megfelelően végzi	együttműködve, a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik
Ismeri az egyszerű cizellőr szerszámok készítésének módját, a cizellálás eszközeit és menetét	Képes egyszerű cizellőr szerszámokat készíteni és ezeket használni lemezdomborítás, illetve öntvénycizellálás során	Munkáját a baleset és egészségvédelmi, környezetvédelmi előírásoknak megfelelően végzi	Önállóan vagy szakirányú szakemberrel együttműködve, a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik
Ismeri az egyszerű ezüstműves tárgyakat, tároló funkciójú nyitható üreges tárgyakat és ezek készítésének módját	Képes elvégezni egyszerű ezüstműves feladatokat, kézi lemezalakító műveleteket	Munkáját a baleset és egészségvédelmi, környezetvédelmi előírásoknak megfelelően végzi	Önállóan vagy szakirányú szakemberrel együttműködve, a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik
Tapasztalattal rendelkezik egyszerű ékszerek és ékszerzárok készítésének terén	Képes egyszerű ékszert, ékszerkollekciót tervezni, illetve terv alapján készíteni	Munkáját a baleset és egészségvédelmi, környezetvédelmi előírásoknak megfelelően végzi	Önállóan vagy szakirányú szakemberrel együttműködve, a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik
Felismeri az alapvető ötvöszománc technikákat, ismeri ezek készítésének módját	Képes egyszerű ékszerzománc technikákat alkalmazni, zománcművessel együttműködni	Munkáját a baleset és egészségvédelmi, környezetvédelmi előírásoknak megfelelően végzi	Önállóan vagy szakirányú szakemberrel együttműködve, a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik
Ismeri a legismertebb drágaköveket, ezek fizikai tulajdonságait, a legáltalánosabb drágakő foglalatokat és ezek készítésének módját	Képes felismerni a legelterjedtebb drágaköveket, valamint egyszerű foglalatokat készíteni, ezekbe díszítő vagy kiemelő céllal különféle tárgyakat vagy anyagokat foglalni.	Munkáját a baleset és egészségvédelmi, környezetvédelmi előírásoknak megfelelően végzi	Önállóan vagy szakirányú szakemberrel együttműködve, a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik
Ismeri az alapvető kézi és gépi eljárások menetét, ezek alkalmazási területeit	Képes egyszerű vésnök feladatot végezni, vésnökkel együttműködni	Munkáját a baleset és egészségvédelmi, környezetvédelmi előírásoknak megfelelően végzi	Önállóan vagy szakirányú szakemberrel együttműködve, a megrendelő/munkaadó igényei szerint dolgozik

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

Az ötvös önálló vagy alkalmazottként folytatott tevékenysége közvetlen hatást gyakorol a mindennapi tárgykultúrára és a tágabb környezet vizuális megjelenésére. Az ötvös megőrzi, folytatja az ötvösség évezredes hagyományait, ugyanakkor biztonsággal alkalmazza a legújabb anyagokat és technológiákat is. Az anyagok és technológiák széles spektruma számos új felhasználási területet jelöl ki az ötvöstárgyak felhasználására. Az ötvös általános művészeti ismeretei és alkotói tapasztalatai kreativitása és szakértelme sokrétűen hasznosul az egymást követő, változatos feladatok megoldása során. Az egyedi és kisszériában készített munkáit a rendelkezésre álló anyagok és technológiák felhasználásával, szakmai igényességgel valósítja meg.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása

10.1. Személyi feltételek

Az egyes vizsgatevékenységek lebonyolításában a hatályos köznevelésről, illetve a szakképzésről szóló törvények előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túlmenően a képesítő vizsgán alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

- Felsőfokú szakirányú (iparművész, tárgytervező, formatervező) végzettség

10.2. Tárgyi feltételek

- Számítógépes munkaállomás, nyomtató
- Internet-kapcsolat
- Prezentációtechnikai berendezés (projektor, vagy egyéb prezentációtechnikai megjelenítő egység)

10.3. Vizsgatevékenységek részletes leírása

Megnevezése	Időtartama	Egyes vizsgatételek és feladatok bemutatása	A mérés módszere	Az értékelés szempontjai	Súlyozása - százalékos arányban kifejezve a vizsga egészének értékelésében	Egyéb követelmények
Szóbeli vizsgatevékenység (A-B)	45 perc	Művészettörténet és Ötvös szakmai elmélet / Központi tételsor	pontozás, maximum 50 pont	Maximális pontszám akkor adható, ha a kihúzott tétel témájának kifejtése a követelményeknek megfelelő tartalmi elemeket tartalmazza és rendszerezett tudást tükröz. A vizsgázó tisztában van művészettörténet, a szaktörténet és a technológia, a tételben szereplő legfontosabb területeivel, azokról szakszerű összefoglalást ad.	30%	
Gyakorlati vizsgatevékenység (A-B)	30 perc	A Szakmai portfólió és az Ötvös vizsgamunka bemutatása	pontozás, maximum 50 pont	Portfólió: a rajz-festés-mintázási gyakorlat és a szakmai felkészülés állomásainak egyenletes, magas szintű teljesítése; Vizsgamunka: melynek alapján megítélhető a vizsgázó szakmai felkészültsége, igényessége és kreativitása	70%	A vizsgára bocsátás feltételeit a 10.5.1. pont tartalmazza

10.4. A képesítő vizsga egészének értékelése

A képesítő vizsga egyes vizsgatevékenységeihez rendelt vizsgafeladatok érdemjegye az elért %-os teljesítmények alapján:

81 – 100 pont 5 (jeles)

71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégséges)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

Ha minden vizsgafeladat eredményes, úgy a szakmai képesítő vizsga osztályzatát a vizsgafeladatonként elért érdemjegyek vizsgafeladat értékelési arányával súlyozott átlaga alapján kerekítve, az általános szabályok szerint kell meghatározni.

Sikertelen a képesítő vizsga, ha annak bármelyik vizsgatevékenységéhez rendelt vizsgafeladatának érdemjegye elégtelen (1).

Javítóvizsga esetén csak az elégtelenre értékelt, illetve pótlóvizsga esetén csak a nem teljesített vizsgatevékenység ismétlése szükséges.

10.5. A képesítő vizsga menetének leírása

10.5.1 A vizsgára bocsátás feltételei

10.5.1 A vizsgára bocsátás feltételei

a) Az iskolai rendszerű szakmai képzésben az évfolyamok teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképesítés kerettantervében meghatározottak szerint.

b) A Szakmai portfólió elkészítése és leadása a képző intézmény által megadott határidőre.

c) Az Ötvös vizsgamunka és a vizsgamunkát bemutató prezentáció elkészítése és leadása a képző intézmény által megadott határidőre.

Leadandó	A leadás formája	
	eredeti	digitális
Szakmai portfólió		x
Ötvös vizsgamunka	x	
A vizsgamunkát bemutató prezentáció		x

10.5.2 Írásbeli vizsgatevékenység

Nincs

10.5.3 Szóbeli vizsgatevékenység

Az A) és a B) vizsgatevékenységet egybefüggő tevékenységként kell megszervezni.

A vizsgafeladat megnevezése: **Szakmai elmélet vizsgafeladat (A-B)**

A vizsgafeladat ismertetése: szóbeli összefoglaló a programkövetelmény alapján összeállított, központi tételsorból húzott tétel A) és B) témaköreiből.

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

A tételsor az alábbi tantárgyak témaköreiből kerül összeállításra:

A) Művészettörténet, B) Ötvös szakmai elmélet

A) A művészettörténet témakörei

- Az ókori Egyiptom
- Az ókori görög kultúra és művészet
- Az ókori Róma
- Ókeresztény és bizánci művészet
- Romanika
- Gótika
- Reneszánsz művészet Észak- és Dél-Európában
- Az európai barokk művészet
- Németalföldi és spanyol barokk festészet
- Klasszicizmus és romantika
- Historizáló stílusáramlatok a 19. században
- A realizmus
- Impresszionizmus és posztimpresszionizmus
- Szecesszió és szimbolizmus
- A 20. század első felének képzőművészeti mozgalmi
- Építészet a 20. században
- A II. világháború utáni művészeti tendenciák Európában és az Egyesült Államokban
- A 20. század jelentős magyar alkotói és művei

B) Az Ötvös szakmai elmélet témakörei

Szaktörténet témakörök:

- Az ötvösség történetének kiemelkedő korszakai, fontos fordulópontjai, jellemzően az európai kultúra, illetve a magyar vonatkozású tárgyak tükrében

Szakismeret témakörök:

- Az ötvösműhely kialakítása, az ötvösök, fémművesek által használt berendezések, gépek és szerzők
- Az ötvösség fém és nem fém alapanyagai
- Az ötvösök által használt segédanyagok, vegyszerek és biztonságos használatuk
- Fémek ötvözése, olvasztása és öntése
- Nemesfém ötvözetek, az aktuális fémjelek és mesterjelek rendszere
- Alapanyagok mérése, előrajzolása, darabolása
- Fémek képlékeny alakítása, hőkezelése

- Kézi és gépi forgácsolási műveletek az ötvösség, fémművesség területén
- Az ötvösök, fémművesek által használt (roncsolásmentesen) oldható és oldhatatlan (Például forrasztás, hegesztés) kötések
- Ötvös díszítési eljárások (Például cizellálás, zománcozás, nielló, műanyagok használata)
- Különböző felületkezelési eljárások (Például csiszolás, polírozás, patinázás, galvanizálás) és galvanoplasztika

10.5.4 Gyakorlati vizsgatevékenység

A) Szakmai portfólió B) Ötvös vizsgamunka bemutatása

A vizsgafeladat időtartama: A) és B) vizsgatevékenységre összesen: 30 perc (felkészülési idő nincs)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya az A) és B) vizsgatevékenységre összesen: 70%

A vizsgafeladat ismertetése:

Az A) Szakmai portfólió és a B) Ötvös vizsgamunka egymást követő bemutatása, melyeket egybefüggő tevékenységként kell megszervezni.

A) A Szakmai portfólió bemutatása

A képzési időben végigvitt szakmai gyakorlati tevékenység bemutatása a képekkel és rövid szövegekkel megszerkesztett portfólió prezentációjával. Rajzi, plasztikai előtanulmányokat (minimum 6 db különböző munka), kreatív és szakmai feladatokat tartalmazó, együttesen minimum 25 oldalas digitális prezentáció.

A Szakmai portfólió anyagának és bemutatásának értékelése

A vizsgázó a Gyakorlati vizsgán az előzetesen leadott digitális portfólióját mutatja be. Értelmezi a munkáit és ismerteti a munkáját irányító gondolati, technikai hátteret. A vizsgabizottság a vizsgázó által elkészített szakmai anyag együttesét, a megoldások színvonalát és a bemutató alkalmával mérhető alkotói gondolkodásmód meglétét, fejlettségét, a verbális előadást és a szakmai fogalmak pontos használatát együttesen értékeli.

A) A Szakmai portfólió szakmai anyagának értékelési szempontjai	Pontszám
Tanulmányrajzok	4 pont
Az arányok helyes, pontos megfigyelése és a kompozíció	2 pont
Perspektivikus térábrázolás	1 pont
Vonalkezelés, tónusok helyes használata	1 pont
Színes kompozíciók vagy mintázás feladatok	4 pont
A színek tudatos alkalmazása vagy a térbeli formák kezelése	2 pont
Az arányok helyes megválasztása és a kompozíció	1 pont
Az alkalmazott technikában való jártasság	1 pont
Kép és szöveg együttese a prezentáció egészében	4 pont
Tipográfiai ismeretek	2 pont
Komponálás, kompozíció	1 pont
Kép és szöveg illeszkedése az adott témákhoz	1 pont
Szakmai tervezési és kivitelezési feladatok	4 pont
Kreativitás, a felvetett ötletek sokszínűsége	2 pont
A gondolatmenet és a tervezési folyamat bemutatása	1 pont

A tervek kidolgozottsága	1 pont
A portfólió szóbeli bemutatásának értékelési szempontjai	4 pont
A tervező-, alkotómunka folyamatának bemutatása	2 pont
Előadásmód, szaknyelv alkalmazása	2 pont
A Szakmai portfólió oldalainak kivitelezési minősége, összképe	5 pont
A) ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont

B) Az Ötvös vizsgamunka koncepciójának, tervezési folyamatának és az elkészítés fázisainak bemutatása.

A vizsgamunka témáinak listáját a képző intézmény állítja össze, amelyből a vizsgázó kiválaszthatja a saját vizsgafeladatát. A vizsgamunka feladata a szakmai területéről vett tárgyszervezést és kivitelezést igénylő összetett feladat, amelynek alapján mérhetők a vizsgázó szakmai kompetenciái.

B) Az Ötvös vizsgamunka anyagának értékelési szempontjai	Pontszám
A vizsgamunka előkészítése	3 pont
Az inspirációk, információk (moodboard) megjelenítése	1 pont
Ötletek, előzetes tervek, különböző verziók megjelenítése	2 pont
A tervezés folyamata	6 pont
A szakmai probléma felvetése, meghatározása	3 pont
Tervek, vázlatok modell-variációk	3 pont
A kivitelezés minősége	12 pont
A kialakított formák arányai	4 pont
A tárgy funkcionális megfelelősége vagy egyedi értékei	4 pont
Az alkalmazott technikában való jártasság	4 pont
A vizsgamunka prezentáció értékelési szempontjai	4 pont
A tervező-, alkotómunka folyamatának bemutatása	2 pont
Előadásmód, szaknyelv alkalmazása	2 pont
B) ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont

10.6. A képesítő vizsgán használható segédeszközök és használatuk részletes szabályai

A Szóbeli vizsgatevékenység során a képző intézmény által összeállított, a tételek kifejtését segítő képanyag használható (szöveges információ nélkül).

A Gyakorlati vizsgatevékenység során a 10.5.1 pontban megadott, a vizsgát megelőzően elkészített Szakmai portfólió és az Ötvös vizsgamunka prezentációs anyaga és eredeti munkái használhatók.

A képesítő vizsgán egyéb segédeszköz nem használható.

10.7. A szakmai képesítő vizsga értékelésének egyéb szempontjai

A szakmai képesítő vizsgára való jelentkezést követő 30 napon belül a vizsgázó vizsgamunkájának koncepcióját és tervdokumentációját elfogadtatja a képző intézménnyel. Az Ötvös vizsgamunka és a Szakmai portfólió vizsgafeladat sikertelen teljesítése esetén a vizsga nem folytatható.

10.8. Eszköz és felszerelési jegyzék

Az Ötvös képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimuma	
1.	Rajzterem – természetes fényvel és állítható mesterséges világítással
2.	Rajzbakok – rajzasztalok a tanulószámuknak megfelelő darabszámban
3.	A/3-as és A/2 rajztáblák
4.	Mintázó állványok – a csoportlétszámnak megfelelő darabszámban
5.	Prezentációs eszközök (projektor, laptop)
6.	Számítógépes munkaállomások (grafikai és 3D programokkal)
7.	Ötvös nyersgyártó műhely – tágas, szellőztethető, világos, több helyiségre tagolt
8.	A csoportlétszámnak megfelelő számú (fejenként 1 db) brett asztal, félköríves kivágással, reszelőszöggel, megfelelő helyi világítással és állítható magasságú székekkel
9.	Lupék és/vagy nagyítós asztali lámpák
10.	A csoportlétszámnak megfelelő számú (minimum: 1 db/2 diák, ajánlott: fejenként 1 db) szabályozható erősségű forrasztópisztoly
11.	Olvasztópisztoly és/vagy elektromos tégelykemence, kokillák (rúd és lemez öntéshez)
12.	Kompresszor
13.	Forrasztóasztal keményforrasztáshoz és lágyításhoz, illetve ettől elkülöníthető alátét lágyforrasztáshoz
14.	Oszlopos fűrőgép fűrőgépsatuvál
15.	A csoportlétszámnak megfelelő számú (2 tanulóként 1 db) ostoros vagy kézi marógép 6.10. Kéziszerszámok (2 tanulóként minimum 1 db): - lapos fogó, kúpos fogó, spiccfogó, sínfogó, - csípő fogó, lemezolló, lombfűrészkeret, - párhuzam fogó, - csipesz, tűzicsipesz, fa fogó, - karctű, - lapos és féldomború faráspoly, - lapos reszelő, féldomború reszelő, - lapos türeszelő, féldomború türeszelő, háromszög türeszelő, négyszög türeszelő, kerek türeszelő, barett türeszelő - alap kézi vésők (csoportonként minimum 3-4 db)
16.	Mérőeszközök (2 tanulóként minimum 1 db): - fémkörző, - acélvonalzó, fém derékszög - tolmérő, - mikrométer (5 tanulóként minimum 1 db)
17.	Húzópad, húzófogó és húzóvasak
18.	Lemezhenger
19.	Dróthenger
20.	Karos és tábla lemezvágó olló
21.	Nagy satu (3 tanulóként 1 db)
23.	Egyengető lap, fenyelő tőke
24.	Formavasak: - felhúzó vasak - foglalatvas (kerek, ovális, négyzet), - gyűrűvas, - karkötővas, - gömbbeütő készlet, - ívbeütő készlet (franciavas készlet)
25.	Kalapácsok (minimum 2-2 db) - formakalapácsok (felhúzó, domborító, egyengető), - cizelláló kalapácsok 6.20. Szurokágó, cizelláló szerszámok
26.	Szám és betű beütő szerszámok
27.	Üllők (kovácsüllő, szarvasüllő)
28.	Eszterga gép
29.	Csiszoló- és polírozóberendezés
30.	Zománczó kemence, zománcgörő mozsár
31.	Ultrahangos tisztító berendezés
32.	Homok- és/vagy viaszveszejtési öntés felszerelése
33.	Fémsekrény a vegyszerek biztonságos tárolására
34.	Egyéni védőfelszerelések